24/03/2019

Ευαγγελισμός της Θεοτόκου, η αναδημιουργία του κόσμου

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Αλεξανδρουπόλεως

Του Πρωτοσυγκέλλου της Ιεράς Μητροπόλεως Αλεξανδρουπόλεως, Αρχιμ. π. Ειρηναίου Λαφτσή

Με αφορμή την μεγάλη Θεομητορική εορτή του Ευαγγελισμού της Παναγίας μας, θα θέλαμε να σας παρουσιάσουμε μέρος μελέτης που αφορούν τα σωτήρια και ιστορικά γεγονότα της εορτής. Από το Πρωτευαγγέλιο του Ιακώβου και από την υμνολογία της Εκκλησίας μας γνωρίζουμε ότι η Παναγία από τριών έως δώδεκα ετών έμεινε κλεισμένη μέσα στα Άγια των Αγίων στον Ναό του Σολομώντα.

Όταν γίνεται δώδεκα ετών οι ιερείς κρίνουν ότι δεν μπορεί πια να μένει στον Ναό και ο μόνος προφανώς λόγος δεν ήταν άλλος παρά ο μηνιαίος κύκλος των γυναικών που φυσιολογικά είχε η Παναγία ως γυναίκα που ήταν. Αυτό επιβεβαιώνει και ο Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός ο οποίος λέει: «*Καθώς, όμως, έφθανε στο άνθισμα της ηλικίας της και απαγόρευε ο Νόμος να μένει μέσα στο Ναό, οι ιερείς την παραδίδουν στον μνηστήρα, τον φύλακα της παρθενίας της*»[1].

Ο Μωσαϊκός Νόμος για την έμμηνο ρύση έλεγε τα εξής[2]:

«Γυνή, εις την οποίαν ήθελε συμβή ρύσις αίματος, πρόκειται δε περί της φυσιολογικής εμμήνου ρύσεως, θα είναι επί επτά ημέρας κατά την περίοδον της ρύσεως αυτής ακάθαρτος. Όποιος δε την εγγίση θα είναι ακάθαρτος έως την εσπέραν. Κάθε δε αντικείμενον, επάνω στο οποίον θα κοιμάται αυτή κατά την έμμηνον περίοδόν της, θα είναι ακάθαρτον. Οποιος θα εγγίση την κλίνην αυτής, θα πλύνη τα ενδύματά του, θα λουσθή εις ολόκληρον το σώμα με νερό και θα είναι ακάθαρτος έως την εσπέραν. Καθένας που εγγίζει σκεύος, επί του οποίου εκείνη εκάθησε, θα πλύνη τα ενδύματά του, θα λουσθή με νερό και θα είναι ακάθαρτος έως την εσπέραν. Εάν δε κανείς εγγίση αυτήν κοιμωμένην επί της κλίνης της κατά την περίοδόν της η καθημένην εις κάποιο σκεύος, αυτός θα είναι ακάθαρτος έως την εσπέραν. Εάν δε ο ανήρ κοιμηθή μαζή της και η έμμηνος ρύσις της πέση στο σώμα του, θα είναι αυτός ακάθαρτος επί επτά ημέρας. Και η κλίνη, επί της οποίας αυτή θα κοιμηθή, θα είναι ακάθαρτος. Εάν γυνή έχη ρύσιν αίματος περισσοτέρας ημέρας των κανονικών, πέραν δηλαδή του χρόνου της κανονικής εμμήνου ροής, όλαι αι ημέραι της ρύσεως αυτής είναι ημέραι ακαθαρσίας, όπως και αι της κανονικής. Κατ' αυτάς η γυνή θα είναι ακάθαρτος. Και η κλίνη, επί της οποίας θα κοιμηθή αυτή όλας τας επί πλέον αυτάς ημέρας της ρύσεως, τας πέραν των κανονικών της εμμήνου ρύσεως, θα είναι ακάθαρτος, και κάθε αντικείμενον επί του οποίου ήθελε καθίσει θα είναι ακάθαρτον, όπως και κατά την φυσιολογικήν της περίοδον. Καθένας που εγγίζει αυτήν θα είναι ακάθαρτος, θα πλύνη τα ενδύματά του, θα λούση το σώμα του με νερό και θα είναι ακάθαρτος έως την εσπέραν. Εάν δε σταματήση η μη φυσιολογική αυτή ρύσις, θα περάσουν επτά ημέραι, μετά τας οποίας θα προσφέρη την θυσίαν προς καθαρισμόν της. Κατά την ογδόην ημέραν θα πάρη η γυνή αυτή δύο τρυγόνας η δύο νεοσσούς περιστερών, και θα πρασφέρη αυτά προς τον ιερέα, εις την θύραν της Σκηνής του Μαρτυρίου. Ο ιερεύς θα προσφέρη την μίαν από αυτάς θυσίαν περί αμαρτίας και την άλλην εις ολοκαύτωσιν. Έτσι δε θα εξιλεώση αυτήν απέναντι του Κυρίου από την ακάθαρτον αυτήν ρύσιν. Θα καταστήσετε τους υιούς σας προσεκτικούς από τας ακαθαρσίας των αυτάς, δια να μη θανατωθούν, εάν δεν τας προσέξουν και εισερχόμενοι εις την Σκηνήν του Μαρτυρίου την μολύνουν με αυτάς. Αυτός είναι ο νόμος του καθαρισμού δι' εκείνον, ο οποίος πάσχει παθολογικήν ρεύσιν και δι' εκείνον ο οποίος έπαθε νυκτερινήν ρεύσιν, ώστε να μολυνθή από αυτήν. Αυτός είναι ο νόμος δια την γυναίκα, η οποία αιμορροεί κατά και μετά την φυσιολογικήν της περίοδον, και δια πάντα άνδρα πάσχοντα ρεύσιν, δια πάντα άνδρα και πάσαν γυναίκα. Αυτός ακόμη είναι ο νόμος δια τον άνδρα, ο οποίος εκοιμήθη με γυναίκα, ευρισκομένην εις την έμμηνον περίοδόν της».

Έτσι, λοιπόν, η Παναγία έπρεπε να βγει από τον Ναό και τον χώρο των παρθένων. Οι γυναίκες, λοιπόν, από την στιγμή της εμμήνου ρύσεως έβγαιναν από τον Ναό και μέχρι να παντρευτούν πηγαινοερχόντουσαν στα σπίτια τους και στον Ναό.

Όταν, λοιπόν, η Παναγία έγινε δώδεκα ετών, γράφει στο Πρωτευαγγέλιο του Ιακώβου, οι ιερείς έκριναν ότι δεν μπορούσε να μείνει στα Άγια των Αγίων. Ο λόγος ήταν αυτός που αναφέραμε παραπάνω, ο μηνιαίος γυναικείος κύκλος της Παναγίας. Η Παναγία τις ημέρες αυτές έμενε στο σπίτι της με τους γονείς της οι οποίοι όμως, κοιμήθηκαν, σύμφωνα με τον Συναξαριστή, όταν η Παναγία ήταν δεκατεσσάρων ετών. Ο Μωσαϊκός Νόμος όριζε οι ιερείς που είχαν την ευθύνη της Παρθένου να καταφύγουν, προκειμένου να βρουν κατάλληλο πρόσωπο για την μνηστεία της Παναγίας, στον εθιμικό τρόπο επιλογής συζύγου διά της εκλογής. Το έθιμο αυτό πηγάζει στην εκλογή του Ααρών[3].

Μια απ' τις σοβαρότερες επαναστάσεις των Εβραίων προς τον ηγέτη τους Μωυσή ήταν αυτή των Κορέ, Δαθάν και Αβειρών, που με άλλους 250 επιφανείς Ισραηλίτες και αρκετό πλήθος λαού αμφισβήτησαν τον Ααρών, ως τον μόνο απ' τον Θεό εκλεγμένο αρχιερέα. Η απάντηση του Θεού ήταν άμεση και η τιμωρία τους δραστική, για να παραδειγματισθεί ο ιδιαίτερα απειθής και σκληροκάρδιος λαός του Ισραήλ. Για να στε-ρε-ώ-σει πε-ρισ-σό-τερο τὴν ἀστα-θῆ τους πί-στη ὁ Θε-ός, εἶ-πε τε-λι-κὰ στὸν Μω-υ-σῆ:

«Κά-θε ἀρ-χη-γὸς φυ-λῆς νὰ σοῦ δώ-σει ἀ-πὸ ἕ-να ρα-βδί. Θὰ συγ-κεν-τρώ-σεις δώ-δε-κα ραβδιὰ καὶ θὰ γρά-ψεις στὸ κα-θέ-να τὸ ὄ-νο-μα τοῦ ἀρ-χη-γοῦ κά-θε φυ-λῆς. Στὸ ρα-βδὶ τῆς φυ-λῆς τοῦ Λευὶ θὰ γρά-ψεις τὸ ὄ-νο-μα τοῦ Ἀ-α-ρών. Θὰ τὰ βά-λεις ὅ-λα στὴ Σκη-νὴ τοῦ Μαρ-τυ-ρί-ου, μπρο-στὰ στὸ ἱ-λα-στή-ριο (τὸ χρυ-σὸ κά-λυμ-μα τῆς Κι-βω-τοῦ τῆς Δι-α-θή-κης μὲ τὰ δύ-ο χρυ-σᾶ Χερου-βίμ), ὅ-που σᾶς ἐμ-φα-νί-ζο-μαι. Τὸ ρα-βδὶ τοῦ ἄν-δρα ποὺ θὰ ἐ-κλέ-ξω θὰ βλα-στή-σει καὶ ἔ-τσι θὰ ἡ-συ-χά-σω ἀ-π᾽ τὰ πα-ρά-πο-να τῶν Ἰσ-ρα-η-λι-τῶν ἐ-ναν-τί-ον σου».

Ὁ Μω-υ-σῆς μά-ζε-ψε τὰ δώ-δε-κα ρα-βδιὰ καὶ τὰ το-πο-θέ-τη-σε ἐ-νώ-πιον τοῦ Κυ-ρί-ου στὴ Σκη-νὴ τοῦ Μαρ-τυ-ρί-ου. Τὴν ἄλ-λη μέ-ρα ἡ ράβ-δος τοῦ Ἀ-α-ρών, τῆς φυ-λῆς τοῦ Λευ-ί, εἶ-χε βλαστή-σει. Ἔ-βγα-λε φύλ-λα, ἄν-θι-σε λου-λού-δια καὶ ἔ-δε-σε καρ-πούς. Ὅ-λοι οἱ Ἰσ-ρα-η-λί-τες εἶ-δαν τὸ θαῦ-μα. Ὁ Κύ-ριος εἶ-πε στὸν Μω-υ-σῆ: «Βά-λε τὴ ράβ-δο τοῦ Ἀ-α-ρὼν στὴν Κι-βω-τό, ὥ-στε νὰ εἶ-ναι ση-μεῖ-ο γιὰ τοὺς ἀ-πει-θεῖς. Ἔ-τσι θὰ στα-μα-τή-σει ὁ γογ-γυ-σμός τους ἐ-ναν-τί-ον μου καὶ δὲν θὰ πεθά-νουν»(Ἀ-ριθμ. 17, 16-26).

Ἡ βλα-στή-σα-σα ράβ-δος τοῦ Ἀ-α-ρών, μιὰ ἀ-πὸ τὶς πιὸ ἡ-χη-ρὲς μαρ-τυ-ρί-ες τοῦ Θε-οῦ πρὸς τὸ λα-ό του, ἦ-ταν καὶ ἕ-να δυ-να-τὸ σύμ-βο-λο μιᾶς ἄλ-λης, μελ-λον-τι-κῆς πραγ-μα-τι-κό-τη-τας. Ἦ-ταν εἰ-κό-να τῆς Θε-ο-τό-κου, τῆς πα-να-γί-ας μη-τέ-ρας τοῦ Υἱ-οῦ τοῦ Θε-οῦ. Ἀ-κοῦ-με στοὺς Χαι-ρε-τι-σμούς, ποὺ ψάλ-λον-ται τὴ Με-γά-λη Σα-ρα-κο-στὴ στὴν Ἐκ-κλη-σί-α, πὼς ἡ Πα-να-γί-α εἶ-ναι «ἡ ράβ-δος ἡ μυστι-κή, ἄν-θος τὸ ἀ-μά-ραν-τον ἡ ἐξαν-θή-σα-σα».

Ὅπως δηλ. το ξερό ραβδί του Ααρών, έ-ξω από κά-θε νό-μο και κα-νό-να της φύ-σης, έβγαλε φύλ-λα, άνθη και καρ-πό, έτσι και στο πρό-σω-πο της εκλεκτής ό-λων των γενεών, κατά θέ-λη-μα Θεού, «νι-κᾶ-ται φύ-σε-ως τά-ξις». Υ-περ-βαί-νον-τας κά-θε ανθρώπινη λογική και φυσικό νόμο η Παρ-θέ-νος άνευ ανδρός γεννά ως άνθρωπο τον ίδιο τον Υιό του Θεού. Γι' αυτό και «κα-τε-πλά-γη Ἰ-ω-σὴφ τὸ ὑ-πὲρ φύ-σιν θε-ω-ρῶν», λέ-με σε άλλο τρο-πά-ριο. Βλέ-πον-τας ο Ιωσήφ το υπέρλογο θαῦ-μα τῆς Γέν-νη-σης τοῦ Χρι-στοῦ, πα-ρο-μοιά-ζει τὴν πρὸ τό-κου, ἐν τό-κῳ καὶ με-τὰ τόκον Παρ-θέ-νο με-τα-ξὺ ἄλ-λων καὶ μὲ τὴν «ράβ-δον Ἀ-α-ρὼν τὴν βλα-στή-σα-σαν».

Ράβ-δο, όμως, υπονοεί προφητικά και ο Ησαΐας την Παρ-θέ-νο, όταν λέ-γει ότι «θα προέλθει ράβ-δος εκ της ρί-ζης Ι-εσ-σαί και άνθος θα ανθίσει από αυ-τήν» (Ἡσ. 11, 1). Το ψάλ-λει η Εκκλησία θρι-αμ-βευ-τι-κά: «Ράβ-δος ἐκ τῆς ρί-ζης Ἰ-εσ-σαὶ καὶ ἄν-θος ἐξ αὐ-τῆς Χρι-στέ, ἐκ τῆς Παρ-θέ-νου ἀ-νε-βλά-στη-σας». Η Παρ-θέ-νος είναι η ράβ-δος, το κλαδί που προ-έρ-χε-ται από τη ρί-ζα του Δαυίδ και του Ι-εσ-σαί, α-πό τη φυλή του Ι-ού-δα, όπως προ-φη-τεύ-ει γι' αυτόν ο πα-τέ-ρας του, ο πα-τριά-ρχης Ι-α-κώβ: «Δὲν θὰ ἐ-κλεί-ψει ἄρ-χον-τας ἀ-π᾽ τοὺς ἀ-πο-γό-νους τοῦ Ἰ-ού-δα, μέ-χρις ὅ-του ἔλ-θει αὐ-τὸς ποὺ θὰ εἶ-ναι ἡ προσ-δο-κί-α τῶν ἐ-θνῶν» (Γεν. 49, 10).

Θαλερό κλα-δί, ρά-βδος λοιπόν η Θε-ο-μή-τωρ, που βλα-στά-νει, ανθοφορεί και καρ-πο-γο-νεί τον Χρι-στό. Εμείς τώ-ρα τί είμαστε; Ξερό ραβδί ή μή-πως κα-τα-πρά-σι-νο κλαδί με άνθος και καρπό μυστικό στην ψυ-χή μας τον ίδιο τον Χρι-στό; Εκείνος άλλωστε το είπε, πως ο κα-θέ-νας μας μπορεί να γί-νει μη-τέ-ρα του και αδελφός και αδελφή του (Ματθ. 12, 50).

Σύμφωνα, λοιπόν, με το έθιμο αυτό, όπως καταγράφουν οι καθηγητές Ι. Καλογήρου και Κ. Καλοκύρης, οι ιερείς έδωσαν εντολή στους «χηρεύοντας του λαού» να φέρουν από ένα ραβδί πάνω στο οποίο ο καθένας θα είχε χαράξει το όνομά του. Σ' όποιο ραβδί θα γινόταν «κύριον σημείον», δηλ. εξαιρετικό φαινόμενο, αυτός θα μνηστευόταν την Μαριάμ. Ο Αρχιερέας Ζαχαρίας παρέλαβε τα ραβδιά και προσευχήθηκε. Μετά την προσευχή του στο ραβδί του Ιωσήφ άνθισε ένας κρίνος. Έτσι, η Παρθένος παραδόθηκε στον Ιωσήφ[4]. «*Ο Θεός έδωσε την Παρθένο στον Ιωσήφ, ο οποίος με το γήρας του και τη σεμνή πολιτεία του είχε γίνει από πολύν καιρό αξιόπιστος*»[5]. Το γεγονός αυτό καταγράφεται και στην αγιογραφία της Εκκλησίας με θέμα «η εξανθήσασα ράβδος του Ιωσήφ» και βρίσκεται τον 11^{ο} αιώνα στην Αγία Σοφία Κιέβου[6], τον 14^{ο} αιώνα με την γνωστή τοιχογραφία του Giotto di Bondone στην Αρένα της Πάδοβας και τον 17^{ο} αιώνα ανάμεσα στα γλυπτά του χορού της Παναγία των Παρισίων[7]. Ανάλογη παράσταση με τον Ιωσήφ που κρατά τον κρίνο βρίσκεται και στην δεξιά πλευρά του τέμπλου στον Μητροπολιτικό μας Ναό του Αγίου Νικολάου στην Αλεξανδρούπολη.

Και με τον τρόπο αυτό της μνηστείας φαίνεται η φυσικότητα της Παναγίας, αλλά και ο τρόπος που οι άνθρωποι την αντιμετώπιζαν.

Γιατί όμως ο Θεός επέτρεψε να μνηστευθεί η Μαρία; Την απάντηση μας την δίνουν οι άγιοι Πατέρες. Σε ομιλία του ο Μέγας πατήρ Βασίλειος αναφέρει[8]: «*υπέρ του λαθείν τον άρχοντα του αιώνος τούτου την παρθενίαν της Μαρίας, η του Ιωσήφ επενοήθη μνηστεία*». Και ο άγιος Ιγνάτιος ο Θεοφόρος γράφει[9]: «*και έλαθεν τον άρχοντα του αιώνος τούτου η παρθενία της Μαρίας και ο τοκετός αυτής, ομοίως και ο θάνατος του Κυρίου. Τρία μυστήρια κραυγής, άτινα εν ησυχία Θεού επράχθη*».

Ο ιερός Χρυσόστομος ρωτά: «*Γιατί δεν έμεινε έγκυος η Μαρία προτού να μνηστευθεί; Για να παραμείνει για λίγο κρυφό το γεγονός και για να απαλλαγεί από κάθε πονηρά υποψία η παρθένος. Ήταν αδύνατον οι Φαρισαίοι να παραδεχτούν εγκυμοσύνη υπερφυσική και αυτό θα οδηγούσε την παρθένο στην τήρηση του αυστηρού μωσαϊκού νόμου δηλαδή στην θανάτωση δια λιθοβολισμού*»[10].

Με την μνηστεία λοιπόν η πρόνοια του Θεού σκεπάζει το γεγονός της υπερφυσικής εγκυμοσύνης στους πολλούς, ενώ ταυτόχρονα δεν αφήνει τον έναν στο πέλαγος της καχυποψίας.

Ας μεταφερθούμε στην Ναζαρέτ και στο σημείο όπου έγινε ο Ευαγγελισμός. Από τον ευαγγελιστή Λουκά πληροφορούμαστε ότι ο αρχάγγελος Γαβριήλ απεστάλη υπό του Θεού προς παρθένον[11]. Θα μείνουμε σε τρία σημεία του διαλόγου μετά τον χαιρετισμό του αρχαγγέλου που είναι καίρια. Πρώτον, η ερώτηση της Παναγίας «*Πῶς ἔσται τοῦτο, ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω;*»[12] και η απάντηση του αρχαγγέλου «*Πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ*»[13]. Δεύτερον, ο λόγος του Κυρίου δια του αρχαγγέλου «*Δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι*»[14]. Τρίτον, η απάντηση της Μαρίας «*γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου*»[15].

ΣΥΛΛΗΨΗ

Η απορία της Παναγίας δεν είναι απιστία, αλλά λογική αντίδραση. Ζητάει περισσότερες πληροφορίες με σκοπό την εκπλήρωση του θείου θελήματος. Συγχρόνως η ερώτηση στον άγγελο επιβεβαιώνει την προ του τόκου παρθενίαν.

Στην δεύτερη περίπτωση ο άγγελος αποκαλύπτει ότι θα γεννήσει χωρίς άνδρα με τρόπο υπερφυσικό και με τη δημιουργική ενέργεια του Αγίου Πνεύματος. Ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος αναφέρει χαρακτηριστικά: «*ούτε ο Γαβριήλ, ούτε ο Λουκάς σκέφτηκαν να πουν κάτι άλλο, μόνο ότι θα γίνει εκ του Αγίου Πνεύματος*». Το «πως» και το «με ποιον τρόπο» κανείς δεν το ερμήνευσε, ούτε ήταν δυνατόν να το κάνουν. Αυτή την αρχική στιγμή της αμηχανίας του διαλόγου μεταξύ Θεοτόκου και αγγέλου απέδωσε το εξής θαυμάσιο τροπάριο του όρθρου των Χριστουγέννων:

«Τὶ θαυμάζεις Μαριάμ; τὶ ἐκθαμβεῖσαι τῷ ἐν σοὶ; Ὅτι ἄχρονον Υἱόν, χρόνῳ ἐγέννησα φησί, τοῦ τικτομένου τὴν σύλληψιν μὴ διδαχθεῖσα. Ἄνανδρος εἰμί, καὶ πῶς τέξω Υἱόν; ἄσπορον γονὴν τὶς ἐώρακεν; ὅπου Θεὸς δὲ βούλεται, νικᾶται φύσεως τάξις, ὡς γέγραπται»[16]. Η απάντηση λοιπόν στην εν τόκω παρθενία, δηλαδή στη σύλληψη του Θεού ως ανθρώπου δίνεται αμέσως. «*Πνεύμα Άγιον επελεύσεται επί Σέ*». Εδώ πρόκειται για την κάθοδο του Αγίου Πνεύματος στην Παναγία, στην ψυχή και το σώμα της, με αποτέλεσμα να την καθαρίσει από το προπατορικό αμάρτημα.

Η κατά τον τόκο παρθενία στηρίζεται θεολογικά και εξηγείται με τον όρο αναδημιουργία. Στη άσπορο σύλληψη του Χριστού και στη Γέννησή Του έχουμε την αναδημιουργία του κόσμου ή την δεύτερη δημιουργία. Στην πρώτη δημιουργία, που αναφέρεται στο βιβλίο της Γενέσεως, το Άγιο Πνεύμα επεφέρετο επάνω του ύδατος. Η ίδια σκηνή επαναλαμβάνεται και στον Ευαγγελισμό. Όπως το Άγιο Πνεύμα περιφέρεται και επωάζει τα σπέρματα της ζωής που βρίσκονται μέσα στα ύδατα, έτσι και στον Ευαγγελισμό περιφέρεται και πλημμυρίζει την ύπαρξη της Παναγίας και ενεργεί την σύλληψη του νέου Αδάμ. «*Ο Χριστός*», λέει ο άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός, «*δεν συνελήφθη εκ συναφείας φυσικής, δηλαδή από άνδρα, αλλά εκ Παρθένου και αυτό δεν μειώνει καθόλου την πραγματικότητα της σαρκώσεως και την τελειότητα της ανθρώπινης υπόστασής του*»[17]. Άλλωστε και στην πρώτη δημιουργία ο πρώτος άνθρωπος δημιουργείται εκ παρθενίας. Η γαμική σχέση είναι μεταγενέστερη της παρθενίας, αφού ο Αδάμ δεν είναι γεννημένος εκ γάμου, αλλά είναι αληθινός και τέλειος άνθρωπος και προπάτορας όλων των ανθρώπων μέχρι τον Χριστό. Από την στιγμή, λοιπόν, που η Παναγία καθαρίζεται με το Άγιο Πνεύμα από το προπατορικό αμάρτημα ερχόμαστε στην προ της πτώσεως κατάσταση, όπου η γέννηση ενός ανθρώπου δεν απαιτεί συνεύρεση, αλλά την ενέργεια του Τριαδικού Θεού, γιατί, στην πρώτη δημιουργία, παίρνει μέρος η Αγία Τριάδα και αυτό φαίνεται από τον πρώτο πληθυντικό «*ποιήσωμεν άνθρωπον* »[18]. Στην αναδημιουργία έχουμε τον Θεό Πατέρα που στέλνει το Άγιο Πνεύμα για να γεννήσει τον Υιό και Λόγο του Θεού ως άνθρωπο. Έτσι δημιουργείται κατά την δευτέρα δημιουργία του κόσμου «*το μόνον καινόν υπό τον ήλιον*».

Μ’ αυτόν τον τρόπο ολοκληρώνεται η σύλληψη του Κυρίου εν παρθενία. Πολύ όμορφα ο άγιος Νικόλαος ο Καβάσιλας γράφει: «*Μόλις η Παρθένος έδωσε την απάντησή της στο Θεό, δέχεται αμέσως από Αυτόν το Πνεύμα που δημιουργεί την ομόθεη εκείνη σάρκα και πλάθεται έτσι με λόγο μητρικό ο του Πατρός Λόγος. Και κτίζεται με την φωνή του κτίσματος ο Δημιουργός. Και όπως μόλις είπε ο Θεός «γεννηθήτω φως» έγινε αμέσως φως, έτσι αμέσως με την φωνή της Παρθένου «γένοιτό μοι κατά το ρήμα σου» δόθηκε με την ανθρώπινη σάρκα και κυοφορήθηκε*

Αυτός που φωτίζει «πάντα άνθρωπον ερχόμενον εις τον κόσμον». Με τον τρόπο αυτόν το κτίσμα συνεργάζεται με τον Δημιουργό και η σωτηρία του κόσμου πραγματοποιείται από την αγάπη του Θεού και την συνεργασία του ανθρώπου»[19].

Εκ της Ιεράς Μητροπόλεως Αλεξανδρουπόλεως

(Απόσπασμα μελέτης του αρχιμ. Ειρηναίου Λαφτσή)

[1] Ιωάννου Δαμασκηνού, «Λόγος εις την Κοίμησιν της Θεοτόκου-Εγκώμιον Α΄».

[2] Λευιτ. 15, 19-33.

[3] Αριθμ. 17, 16-28.

[4] Ι. Καλογήρου, «Μαρία», εν Θρησκευτική Εγκυκλοπαιδεία, τ. 8, 694. – Κ. Καλοκύρη, «Η Θεοτόκος εις την εικονογραφίαν Ανατολής Δύσεως», Θεσσαλονίκη, 1972.

[5] Νικηφόρος Κάλλιστος, Χ., 34.

[6] Κωνσταντίνος Καλοκύρης, Η Θεοτόκος εις την εικονογραφίαν ανατολής και δύσεως, Εκδ. Πατριαρχικόν Ίδρυμα Πατερικών Μελετών, Θεσσαλονίκη, 1972, σελ.109

[7] Κωνσταντίνος Καλοκύρης, Η Θεοτόκος εις την εικονογραφίαν ανατολής και δύσεως, Εκδ. Πατριαρχικόν Ίδρυμα Πατερικών Μελετών, Θεσσαλονίκη, 1972, σελ.111

[8] ομιλία 25

[9] προς Εφεσίους 19, 1

[10] Αρχιμ. Π. Χριστοδουλιά, η Παναγία, έκδοση Ζωής, Αθήναι 1973.

[11] Λουκ. 1, 27.

[12] Λουκ. 1, 34.

[13] Λουκ. 1, 35.

[14] Λουκ. 1, 35.

[15] Λουκ. 1, 38.

[16] Κάθισμα Όρθρου Χριστουγέννων.

[17] Ιω. Δαμασκηνού, Α’, 3.

[18] Γένεσις 1, 26.

[19] Αγ. Νικόλαος Καβάσιλας, Λόγος εις τον Ευαγγελισμόν της Υπεραγίας Δεσποίνης ημών και Αειπαρθένου Μαρίας.